REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele
BIROURI de ANUNŢURI:
In Viena: la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner., Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREŢUL INSERŢIUNILOR: o serie garmond pe o colonă 10 banĭ pentru o publicare. Publicărĭ maĭ dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVII.

„GAZETA" iese în fie-care di

Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe şese lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de Dumineca 4 cor. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 fr. pe an.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la d-niĭ colectorĭ.
Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare, Têrgul Inuluĭ Nr. 30. etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe şése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe şése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor. Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 269. Braşov, Sâmbătă 4 (17) Decemvrie. 1904.

Croaţiĭ şi Saşiĭ la vot.

Se spune, că în şedinţa de erĭ a camereĭ ungare, care, după-cum se va vedé din raportul de maĭ jos, póte fi clasată şi ea între cele maĭ turbulente, câte s'au ţinut în nóua clădire a parlamentuluĭ, procedându-se la votare în afacerea estradăriĭ unuĭ deputat gălăgios, oposiţiunea a întimpinat cu strigăte ironice maĭ ales pe votanţiĭ croaţĭ şi saşĭ din majoritate, isbucnind în strigăte de „Zivio" la adresa Croaţilor.

Nu se spune nicăirĭ, că ar fi strigat şi Saşilor „Hoch" şi acésta, credem, că au întrelăsat-o anume, deóre-ce pe Saşĭ nu-ĭ consideră ca individualitate naţională şi nicĭ chiar culturală, ci numaĭ ca cetăţenĭ maghiarĭ meniţĭ şi eĭ a fi umplutură pentru viitorul „stat naţional maghiar".

De ce le înşirăm noĭ acestea aicĭ? Ca sĕ arătam, că oposiţia prin amintita eĭ ironisare a voit sĕ dică cu alte cuvinte cătră Tisza şi majoritatea luĭ: Eată în ce constă preponderanţa vóstră, în voturile Croaţilor şi ale Saşilor, fără de carĭ am fi egalĭ la numĕr şi la putere!

E de remarcat, că tot aşa a fost de 37 de anĭ orĭ de câte orĭ guvernul unguresc a avut lipsă de sprijin în parlament. Croaţiĭ de la început şi-au primit „fóia lor albă" pe care fù scris vestitul lor pact cu Ungurii şi de atuncĭ în schimb eĭ votéză bărbătesce cu guvernul maghiar, unde numaĭ pot şi li-se cere.

Saşilor ardelenĭ li-s'a promis şi lor pe la început numaĭ aşa în taină o fóie albă, pe care ar fi fost sĕ-şĭ scrie punctele lor de învoială specială şi separată, simbolisate de adversariĭ lor maghiarĭ cu numirea de „extrawurst". A sosit însĕ un timp, când, vĕdĕndu-se înşelaţĭ în speranţele lor, Saşiĭ au încercat a întórce fóia şi a cânta pe córda oposiţională. Ingroşându-se însĕ cu timpul prea de tot „amiciţia" cu elementul maghiar de la putere, Saşiĭ au alergat érăşĭ în braţele partideĭ de la putere. Incă odată, pe la sfîrşitul guvernăriĭ luĭ Banffy, pe care l'au sprijinit la început cu aceeaşĭ devoţiune, cu care sprijinesc astădĭ guvernul actual, şi-au luat inima în dinţĭ, părăsind partidul guvernamental. N'a trecut însĕ mult şi s'au reîntors la matcă.

Acestea le reamintim érăşĭ numaĭ pentru ca sĕ se vadă, că colaborarea Saşilor cu guvernele unguresci a fost şi ea dictată de interese naţionale şi culturale separatiste, ca aceea a Croaţilor, carĭ şĭ-au uitat de datoria şi interesul înalt, ce le aveau de a lupta în fruntea popórelor Ungarieĭ pentru isbânda principiuluĭ libertăţiĭ şi al egaleĭ îndreptăţirĭ naţionale.

Décă Croaţiĭ şĭ-ar fi înţeles altfel şi cum se cade rolul lor în Ungaria şi Saşiĭ ardelenĭ, cu tot numĕrul lor mic, şĭ-ar fi pĕtruns rolul lor în Ardeal cum trebuia, astădĭ de sigur, că nu ar fi fost cu putinţă, ca sĕ fie ironisaţĭ de un numĕr aşa de mare de adversarĭ aĭ lor şi aĭ naţionalităţilor celor-lalte din Ungaria.

Şi alta cu totul ar fi, credem, adĭ situaţiunea în ţéră şi în parlamentul ungar în casul acela, când causa cea mare comună a libertăţiĭ şi a independenţiĭ naţionale a popórelor din acest stat, n'ar fi fost cu totul părăsită nu numaĭ de înaltele cercurĭ competente ale imperiuluĭ, ci şi de ceĭ-ce la timpul sĕu, când primejdiosul şovinism era încă numaĭ în faşe, au fost în posiţiune sĕ se întrepună şi sĕ lupte pentru isbânda eĭ, care era şi trebuia sĕ fie tot-odată garanţa cea maĭ tare pentru isbênda şi asigurarea propriei lor libertăţĭ şi neatêrnărĭ.

Din camera română. In şedinţa de Miercurĭ a Camereĭ române, a fost la ordinea dileĭ proiectul de lege privitor la constituirea societăţilor cooperative sătenescĭ de producţiune şi consumaţiune, cărora li-se acordă avantagiile de carĭ se bucură băncile poporale. După-ce se dă cetire raportuluĭ asupra acestuĭ proiect, proiectul se ia în consideraţie, fără discuţie, de asemenea fără discuţie se votéză tóte articolele. In total proiectul a fost adaptat cu 69 bile albe contra 2 negre.

De asemenea a fost adoptat fără discuţie proiectul de lege pentru ratificarea mĕsurile luate de guvern împotriva lipseĭ, ce bântue în România în urma recolteĭ slabe din ĕst an.

După cetirea raportuluĭ şi proiectuluĭ de lege privitor la amânarea statisticeĭ şi a recensĕmântuluĭ general al populaţiuneĭ Românieĭ, se nasce în jurul acestuĭ proiect o vină discuţie, la care iau parte deputaţiĭ Otetteleşanu, Ciocăzanu, Marghiloman, Mille, Popp, Culoglu, Carp şi ministrul Costinescu. Desbaterile se amână pe proxima şedinţă când ministrul Costinescu va presenta acest proiect în o nouă formă.

In espunerea de motive, ce însoţesce acest proiect, se dice între altele următórele:

„Din causa moduluĭ în care se face la noi statistica poporaţiuneĭ, numĕrul locuitorilor Românieĭ este arătat chiar la ultimul recensĕmênt în cifra de 5.912.520, pe când în realitate trebue sĕ fie peste şépte milióne, judecând după alte indiciĭ, precum: nascerile, decesele, numĕrul înscrişilor spre a forma contingentul armateĭ, numĕrul copiilor în vîrstă de a urma în şcóle, împoporarea localităţilor, nu de mulţĭ anĭ despoporate. Statistica poporaţiuneĭ este o lucrare grea, complicată, costisitóre, care nu se face nicăirĭ decât din dece în dece anĭ. Faptul că la noĭ singura lege, care se ocupă de dênsa, prescrie a se face din cincĭ în cincĭ anĭ, arată cum a fost privită cestiunea. Acéstă statistică, spre a avé putinţa de a se apropia cât maĭ mult de esactitate, trebue sĕ fie riguros despărţită de recensĕmêntul impositelor. In acest scop nicĭ nu trebue sĕ fie făcută de ministerul financelor, nicĭ nu trebue sĕ fie permis vre-unuĭ agent al fiscului, de orĭ ce grad ar fi, sĕ se ocupe de verĭ-una din operaţiunile eĭ. Pe lângă acésta, trebue ca însăşĭ legea specială relativă la acéstă statistică sĕ interdică formal de a se face cel maĭ mic us de dênsa în aşedarea impositelor. La noĭ tocmaĭ din contră, se presentă ca basă a impositelor".

O voce asupra situaţiuneĭ în monarchie.

In ultimul numĕr al revisteĭ germane *„Zukunft"* cunoscutul scriitor Maximilian *Harden* se ocupă cu situaţia rea actuală a monarchieĭ nóstre.

Vorbind despre calităţile şi atitudinea ministruluĭ preşedinte Koerber în cestiunile ardente politice, carĭ sunt la ordinea dileĭ, scrie următórele:

„Consider pe D-l Koerber, care e maĭ mult un diplomat decât un bărbat de stat şi care ar fi devenit cu siguranţă un ambasador abil.. de adevĕratul bărbat în timpul actual prin care trece Austria... Admoniérile sale repeţite, de a nu sacrifica economia naţională pentru certe naţionale, n'au fost suficiente Dér înţelegerea se apropie In viaţa statelor deceniile nu fac maĭ mult decât o di de érnă în viéţa individilor. Două popóre vigurose nu se vor lupta vecinic în jurul limbeĭ judecătorilor din interiorul ţĕriĭ lor, ci vor avé în curênd sĕ se ocupe cu lucrărĭ maĭ importante. Nu în haina roşie de rebelĭ ne ameninţă duşmanul. *Colorile duşmanuluĭ sunt alb-roşu-verde. Maghiarul e maĭ periculos, decât Cehul.* Pe cerul unguresc şi nu pe cel boem luminéză imperiul habsburgic stéua sorţiĭ sale.

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Strĕin printre strĕinĭ.

Etern iubitei mele mame.

...Cât sunt de trist! Simt un nemărginit pustiu în jurul meu, mĕ simt pustiu eu însu-mĭ şi fără nicĭ un sens de viéţă; ca un zăbranic de durere s'aşterne pe sufletu-mĭ o céţă; plin de durere mĕsor cu mintea nemărginirea unuĭ vis, zădărnicia lumeĭ nóstre; par'că în jurul meu se închégă o nópte şi sub mine un abis...

Pe suflet port zăbranicul de doliu de când tu, ah! tu iubită şi neuitată mamă te-aĭ dus, te-aĭ depărtat de lângă mine, aĭ lăsat acéstă lume plină de zădărniciĭ, te-aĭ dus în lumea veciniciei — légăn tainic de odihnă — suflet generos şi mare ce aĭ fost la noi, pururea lipsit de tihnă... Te-aĭ ridicat acolo unde-ĭ vecĭnic viéţă, tinereţe, frumuseţe, pace, farmec şi iubire, acolo în regiunĭ înfloritóre unde-ĭ adevĕrata şi vecĭnica fericire!... Acum şi în totdéuna spre tine gândul mi-se înalţă în lumină, ca şi tămâia adorăreĭ sfinte... Dorul şi gândul meu vecinic pribeag, de când m'aĭ lăsat pe mine singur, rătăcesce aevea în regiunĭ eteree, căutându-te în zadar pe tine...

„Te-aĭ dus în raiul cu dulcĭ lumine, dér nu eştĭ mórtă tu pentru mine".

Imaginea-ţĭ blândă îmĭ stă pururea însufleţită în minte, zîmbindu-mĭ ér ca altă-dată — ca o icónă a Madoneĭ — c'un farmec şi o blândeţă dumnedeiască!...

Trăiesc alăturea de tine sufletesce. Aş vrea sĕ fiu la grópa unde-ţĭ zac ale tale relicviĭ sfinte, unde te odihnescĭ de-apururĭ în pace, sĕ-mĭ plec genunchiĭ şi de crucea rece sĕ-mĭ lipesc fruntea, ér ca maĭ înainte — din trecut sĕ-mĭ aduc deatâtea aminte — sĕ te chem din tainicul necunoscut, sĕ te smulg din întunerec, sĕ te cer luĭ Dumnedeu; s'aprind luminĭ în nóptea négră a veciniciei; sĕ pot pĕtrunde enigma morţiĭ straniĭ, ca sĕ fim tot împreună, sĕ vorbim ca altă-dată de trecut şi viitor — suflet ce am iubit maĭ mult în lume, căcĭ de dorul iubireĭ tale o! scumpă şi pururea iubită mamă, sufletul îmĭ e plin şi gândul — şăgalnicul copil al minţeĭ — ce te însoţesce vecinic şi în cripta tristuluĭ morment şi în a morţeĭ taină, fără deslegare slăvind etern în bimericul templu al iubireĭ sfinte memoria-ţĭ în veci neştérsă ce-l aduc ca prinos al sfinteĭ şi nemărginiteĭ iubirĭ!

Cu câtă duioşie şi plăcere sufletéscă mĭ-aduc aminte de blândeţea şi sinceritatea desmerdărilor tale, ce-mĭ umple sufletul d'un farmec binefăcĕtor!... Şi ce póte fi maĭ sfânt, sublim, fermecător decât dulcea mângâiere de mamă!...

Mĕ simt alăturea de tine transportat pe aripa dorurilor mele în lumea închipuită şi sfântă în care traiescĭ!...

„O mamă, dulce mamă!"

In nóptea când te deslegaĭ de tóte cele pământescĭ, când aĭ dat sfîrşit misiuneĭ tale pe pĕmênt, în clipa desmărginireĭ când sufletu-ţĭ se ridică în spaţiu în nemărginire, şi apoĭ în catafalc, împodobită de florĭ ca în diua nunţeĭ tale, între facle ce ardeau la căpătâiŭ şi plânset lipsit de orĭ-ce durere, stăteaĭ rece sub ochiĭ cu privirĭ banale, eu, într'un colţ retras de lume şi de sgomot — copil nesciutor de rele — gândind la candida-ţĭ figură.

Adĭ par'că aud o voce dulce ce din depărtărĭ mĕ chiamă şi de n'am plâns cum plâng acuma în văpaia suferinţeĭ, e că resimt acum maĭ mult şi cele maĭ adêncĭ părerĭ de rĕu, căcĭ s'a stins tot ce aveam maĭ scump pe lume.

N'am sciut atuncea ca adĭ iubirea ta s'o preţuesc...

E ceva instinct în firea nóstră omenéscă sĕ nu 'nţelegem, sĕ nu apreciem meritele şi iubirea ómenilor cât sunt în viéţă, ci după mórtea lor, atuncĭ când din eĭ nu rĕmâne decât lut, simţim durerea şi golul ce ni-l lasă în urma lor.

Aş vré sĕ fiu de tine aprópe, sĕ simt farmecul mângâiereĭ, sĕ mĕ alinţĭ la sînul tĕu ca altă-dată, ca-'n vremurĭ ér sĕ mĕ desmerdĭ, prin pĕru-mĭ mâna s'o strecorĭ ca-'n vremile:

Când alergam cu capul gol,
Pe după dealurĭ dam ocol,
Venind acasă obosit
De câte orĭ n'am adormit!

la sênul tĕu—legănul copilărieĭ mele — sĕu cu capu 'n póla-ţĭ tolănit, tu cântaĭ câte un cânt pribeag de dor sĕ mĕ alinţĭ cu drag la sînul tĕu şi adurmeam şi eram fericit, nepăsător de diua cea de „mâne..."

Cu vremea ce trece cresceam şi eu şi cu mine crescea şi iubirea ta! In tot-déuna am simţit o absolută nevoie de mângâierea ta, iubită mamă!

Mĭ-aduc aminte cât farmec şi blândeţe plutea în ochi-ţĭ iubitorĭ de mamă şi câtă iubire sfântă îmĭ manifestaĭ când

Ungaria vré sĕ se desfacă de Austria şi vré cel mult încă uniunea personală, însĕ nu mai mult afacerile comune.... In privinţa acésta nu ne pot amăgi scandalurile parlamentare care se repercutéză la noi Fie că va învinge brutalitatea fără margini a lui Tisza, fie-că vor urma lui Tisza Wekerle séu Szell, Andrásy, Apponyi, ţéra vré sĕ-şi afirme voinţa sa şi va şi isbuti cu acésta mai curênd séu mai târḑiu. Acesta este scopul adevĕrat al obstrucţiunei, pe care majoritatea liberală vré sĕ-l facă imposibil prin clotură...

Ochiul, care pătrunde suprafaţa, observă că aci (în Ungaria) lupta se pórtă pentru ceva mai înalt, decât pentru dreptul, de a obstrua în parlament; acest ochiu observă, *că lupta are sĕ decidă asupra despărţirei de Viena*, fie mai curênd séu mai târḑiu.

Mândria maghiară se înarméză contra Austriei — pe când în „lagărul austriac“ se hărţuesc ḑi şi nópte comandanţii, gregarii şi servitorii“.

Şedinţa de Joi a dietei.

Şedinţa de erĭ (15 l. c.) a dietei a fost érăşi sgomotósă.

A fost deschisă de vicepresidentul *Jakabffy*. Incă înainte de deschidere, o mare agitaţiune domnea în sală.

Inainte de a se întra în ordinea de ḑi, a cerut cuvêntul contele Juliu *Andrassy*. Presidentul însĕ nu i-a dat cuvêntul. Se produse atuncĭ un mare tumult. In cele din urmă însĕ contele Andrassy a putut totuşi sĕ vorbéscă la cestiunea vechiului regulament. El a declarat, că modificarea regulamentului, ce s'a făcut prin primirea moţiunei-Daniel o consideră de nulă şi nicĭ-odată nu o va recunósce de valabilă. A mai declarat, că în ce privesce sanarea situaţiunei, îşi va da tótă silinţa şi e gata, ca pe o cale óre-care sĕ se ajungă la o pacinică soluţiune.

După Andrassy a luat cuvêntul Francisc *Kossuth*, care ca şi antevorbitorul a declarat, că nu consideră de valabilă modificarea întrodusă pe basa moţiunei-Daniel şi o declară de nulă.

A cerut tot-odată de la president, ca punctele procesului verbal despre şedinţa de la 18 Noemvrie sĕ fie rectificate.

A luat apoi cuvêntul contele Albert *Apponyi*. Şi el, ca şi Andrassy şi Kossuth a declarat, că modificarea regulamentului n'o consideră de valabilă şi că pe basa acésta nu se va puté face o împăciuire cu majoritatea. Constituţia numai atuncĭ are preţ, décă se menţine continuitatea de drept. Décă puterea vré sĕ rupă aóstă continuitate prin procederĭ forţate, asta însémnă nimicirea constituţiunei.

Erau órele $11^3/_4$ când contele *Tisza* s'a ridicat sĕ vorbéscă. Oposiţia înscenă atuncĭ un sgomot teribil, vrênd sĕ împiedece pe Tisza de a vorbi. El însĕ, nebăgând în sémă sgomotul şi tumultul, îşĭ începu discursul şi şi-l continuă în mijlocul sgomotuluĭ infernal. Nimic nu se auḑia din vorbele lui. Se vedea numai că-şĭ mişcă buzele şi gesticuléză.

De-odată se făcu o adêncă tăcere pe care nimic n'o turbură de cât cuvintele lui Tisza: *„O sĕ vĕ strivim“* adresate oposiţiei.

Imediat după acésta isbucni un mare tumult. Unul din deputaţiĭ guvernamentali sĕ fi ḑis, că obstrucţioniştiĭ trebue bătuţĭ cu biciul. Fostul ministru *Wlassics* ameninţă partidul liberal cu pumnul. Disidenţiĭ săriră din băncĭ şi începură sĕ ameninţe cu pumniĭ. Apoi întrégă oposiţie sări din băncĭ. Guvernamentalul *Wolfner* Tivadar se aruncă asupra lui Wlassics. Toţĭ credeau că are sĕ-l lovéscă şi toţĭ săriră în mijlocul salei. Se produse o mare învălmăşală, — şi presidentul suspendă şedinţa.

In decursul pausei deputaţiĭ sbierau, vociferau, alergau încóce şi încolo.

La ora $12^1/_2$ şedinţa s'a redeschis. Presidentul chemă atuncĭ pentru a treia-óră la ordine pe Lengyel Z., fiind-că nu lăsa pe Tisza sĕ vorbéscă. S'a pus apoi camerei întrebarea décă admite, ca acest cas sĕ fie dat comisiunei de imunitate, apoi ordonă votarea. Oposiţia cerù, ca voturile sĕ se numere pentru a se constata majoritatea. Presidentul *Jakabffy* declară, că în înţelesul regulamentului modificat, voturile nu se numĕră, ci presidentul constată majoritatea.

Acéstă declaraţie a provocat din nou sgomot uriaş şi presidentul a suspendat pentru a doua óră şedinţa.

Şedinţa redeschiḑêndu-se după o jumĕtate de oră, presidentul a admis totuşĭ sĕ se numere voturile. Resultatul a fost că 237 au votat pentru, ér 161 contra propunerei, ca afacerea lui Lengyel Zoltan sĕ se îndrumeze la comisiunea de imunitate.

S'a ridicat apoi érăşi contele *Tisza* sĕ vorbéscă. Sgomotul însĕ era aşa de mare, în cât nicĭ un cuvênt nu i-se putea auḑi. Şedinţa s'a suspendat din nou şi când s'a redeschis oposiţia érăşi n'a lăsat pe Tisza sĕ vorbéscă. Tisza vĕḑênd, că nu póte vorbi, a şeḑut.

La ora 2 şedinţa s'a închis.

Conflictul dintre guvern şi „oposiţia unită“.

Din declaraţiunile ce le-a făcut vicepresidentul camerei ungare Jakabffy în şedinţa de erĭ a dietei şi din atitudinea intransigentă a oposiţiunei unite, două lucrurĭ ies la ivélă în mod hotărît: contele Tisza şi partidul sĕu sunt firm decişĭ a nu renunţa la funcţionarea noului regulament al camerei întrodus pe basa moţiunei-Daniel de-oparte; ér de altă parte, oposiţiunea nu vré odată cu capul sĕ recunóscă şi sĕ admită acest regulament.

Prin urmare conflictul dintre guvern şi oposiţia unită nu se va sfîrşi, decât séu prin aplicarea forţei — în care cas s'ar crea o situaţiune din cele mai primejdióse — séu prin o împăcare între adversarĭ. Ar fi o sinamăgire a-se crede, că după decursul liniştit al şedinţei de Mercurĭ, se va puté inaugura un period de pace şi că sesiunea ar avé un decurs liniştit. Presupunerea acésta au desminţit'o eclatant scenele turbulente, ce s'au petrecut în şedinţa de erĭ şi declaraţiunile categorice ce s'au făcut din partea disidenţilor (Andrassy), kossuthiştilor (Fr. Kossuth) şi apponyiştilor. După aceste declaraţiunĭ este clar, că situaţiunea n'a pierdut nimic din caracterul eĭ ameninţător şi cu drept cuvênt se aşteptă sĕ urmeze în dietă scene tot aşa de scandalóse ca cele de Marţĭ.

O isbândă a câştigat oposiţia şi până acum. I-a succes sĕ înlăture de-ocamdată pe Perczel, care póte fi considerat ca prima victimă a şedinţei de la 18 Noemvrie, şi a mai isbândit şi aceea, ca în cameră sĕ nu se mai aducă — cel puţin de-ocamdată — gardienĭ.

Isbânda acésta însĕ nu are vr'o importanţă mai de sémă. Orĭ cu Perczel, orĭ fără Perczel, guvernul e decis a merge înainte pe calea sa, punêndu-şĭ în cumpĕnă tóte forţele pentru a-şĭ asigura măcar indemnitatea budgetară până la sfîrşitul anului curent şi a aduce în îndeplinire revisuirea definitivă a regulamentului camerei.

Ca ceva interesant în situaţiunea de faţă este, că o parte a organelor oposiţionale încep deja de pe acum sĕ atingă córde de împăcare scriind, că spiritele se vor calma şi ordinea şi pacea se va restabili érăşi în parlament, îndată-ce guvernul va da semn de apropiere faţă de oposiţie.

Mişcarea pentru constituţiune în Rusia. Din Moscva se telegrafiază cu data de 14 Dec. următórele: In şedinţa de erĭ séra a consiliului comunal, au presentat, înainte de întrarea în ordinea ḑilei, 65 consilierĭ comunalĭ o propunere, ca sĕ se aducă la cunoscinţa guvernului, că consiliul comunal consideră de absolut necesar următórele: 1) scutul legal contra volniciei funcţionarilor, 2) anularea legilor escepţionale, 3) asigurarea libertăţii consciinţei şi credinţei, a libertăţii presei şi întrunirii, 4) stabilirea acestor principii fundamentale cu conlucrarea representanţilor liberĭ aleşĭ ai poporului şi introducerea unui control public în afacerile administrative. Consiliul comunal a primit cu unanimitate aceste propunerĭ.

O altă scire din Petersburg anunţă, că ministrul de interne principele Swiatopolk-Mirsky a primit în 14 l. c. în audienţă pe advocaţii Turtschaminov şi Nevianeonesky, representanţii advocaţilor din Petersburg, carĭ au presentat ministrului o petiţiune, prin care cer scutul drepturilor advocaţilor.

Crisă de cabinet în Spania. Din Madrid se anunţă cu data de 14 Decemvrie, că guvernul şi-a dat dimisia. Causa acestei dimisii este divenginţa ce s'a ivit între rege şi guvern. Guvernul a propus anume sĕ fie numit generalul *Logno* şef al marelui stat major, ér regele voia sĕ numéscă pe generalul *Palavieja.* Propunerea guvernului a fost respinsă, din care causă acesta şi-a dat dimisia. Publicându-se oficial dimisia guvernului, deputaţii au isbucnit în strigăte: *„Trăéscă regele!“* Regele a chemat la palat pe preşedintele senatului *Azcarraga.* Situaţia este gravă. Fostul ministru preşedinte *Maura* cere disolvarea camerei, altmintrea nu primesce însărcinarea de a forma un nou cabinet. Maura a fost chiemat de asemenea la palat şi regele caută sĕ-l îndemne a primi sarcina formării noului cabinet fără disolvare. Resultatul încă nu se scie.

In scupştina sêrbéscă s'a primit la 14 Decemvrie novella legei de pressă în prima cetire cu o majoritate de 97 voturĭ contra 15. Textul novellei a fost ce e drept modificat de comisiune, ér ministrul de interne s'a declarat de acord cu modificarea. In aceaşĭ şedinţă s'a cetit un ucaz regesc, care autorisézǎ pe ministrul de finanţe a presenta scupştinei un proiect de lege pentru prelungirea şi pe anul viitor a legei actuale, omiţênd darea suplementară de 40%.

Cine a mai fost la Têrgu-Mureşului? Un amic al fóiei nóstre, cetind articolul de fond din diarul nostru „Tisza, liberatorul nostru?“, ne dă următórea informaţiune întregitóre cu privire la cele scrise în acel articol despre „deputaţiĭ românĭ din suita lui Tisza“: La Têrgu-Mureşului a mai fost şi un alt „deputat român“ Dr. George Szombati, afară de cei amintiţĭ. Sĕ nu vĕ trécă din vedere acest domn deputat al cercului Ieseşĭ, căcĭ stă în legătură mai strînsă cu domnii de la „Tribuna“ din Arad şi mult îmĭ vine a crede, că acest deputat este acela, care a trimis numitei foi cunoscutul comunicat despre marile promisiunĭ ale premierului Tisza. D-l Dr. Szombati este, până acuma,

---

ne revedeam după cea mai scurtă despărţire!... Cum mĕ sărutai şi mĕ îmbrăţişai!... Ce inimă bună aveai! Gândul îţĭ era vecĭnic alăturea de mine, când lipseam de lângă tine...

Câtă grije şi nelinişte purtai când trist s'au obosit tu mĕ vedeai!... Şi cum atuncea tu, etern iubită mamă, frumos mĕ îmbrăţişai, mĕ sărutai şi 'n dulcĭ alintărĭ mĕ desmerdai!... Târdiu, în urmă când te 'ncredinţai, că nu mai am nimic, pe chipul tĕu blând flutura zîmbetul seninătăţei, al fericirei şi al iubirei materne!...

Aşĭ vrea sĕ fiu deapururĭ lângă tine, acolo unde tu te aflĭ, acolo unde póte voiŭ găsi idealul şi fericirea ce o caut şi pe care n'aş puté-o găsi în lumea nóstră sgomotósă şi banală!...

Tu, numai tu, iubită mamă, mĕ poţĭ face a înţelege, a simţi şi a-mĭ reda fericirea!...

Acolo în regiunile albastre maĭ sus de sóre, de lună, de stele, în haosul nepătruns al nemărginirei, acolo unde totul e etern, e visul şi fericirea mea!...

*

...Cum stau adesea în odaia mea în care domnesce vecĭnic o tăcere ca într'un templu ruinat singur, în sensul cel mai ideal al cuvêntului — atuncĭ când pot asculta sonoritatea nimicului — sufletul şi gândul mi-se înalţă spre tine, în lumĭ eterne, acolo, sus departe ca şi o rugăciune — şi atuncĭ când stau de vorbă cu mine însu-mĭ o sumedenie de gândurĭ triste îmĭ trec pe al sufletului gol, cum în ḑilele de tómnă şirurĭ lungĭ de norĭ trec pe mirişte uscate, cum goilanii şi lariĭ — pasĕrile mărei — peste mare, peste întinderile de ape trec în stol...

Privesc răvăşitele scrisorĭ — urme dulcĭ ale iubirei tale — ce le păstrez din vremurile de când am plecat de lângă tine, aci în depărtărĭ — şi când cu ochiĭ pĕtrunşĭ de lacrimĭ amare paginile scrisorilor tale le recitesc una câte una — şi sub atingerea nervósă a buzelor infierbântate — de dorul mângâierii şi sărutărei tale — atuncia eu sărut numele tĕu sfânt...

Cât de dragĭ şi scumpe îmĭ sunteţĭ voi scrisorĭ ale mamei mele!... De acum şi aḑi ca în tot-déuna când chinuit de acest regret, voiŭ căuta sĕ uit durerea cetind paginile acele sfinte ale scrisorilor iubite, în care cu drag voiŭ rĕsfoi încet.

Voi, îmĭ fermecaţĭ sufletul cu a vóstră comóră de simţire ce se cuprinde în voi şi 'mĭ evocaţĭ imaginea iubitei mele mame!...

Voi, scrisorĭ cu vorbe sincere de iubire, îmĭ înfioraţĭ a mea simţire şi 'mĭ aduceţĭ aminte de clipele de fericire!...

Cu acelaşĭ dor ca în trecut, vĕ recitesc paginĭ de simţire smulse din cartea scumpei şi iubitei mele mame!...

Voi, scrisorĭ iubite, îmĭ redeşteptaţĭ în suflet acelaşĭ dor ca şi în trecut ér înainte îmĭ apare icóna fermecătóre a sufletului scump perdut!

Atuncĭ când rechiem amintirile duióse, îmĭ reapare imaginea sfântă a chipului tĕu blând şi atuncĭ, câte reflecţiĭ nu îmĭ trec dureros prin minte!...

...Şi mĕ gândesc câtă deosebire e între iubirea de mamă şi iubirea celorlalte femei!

Cea dintâiu e curată, sinceră şi sfântă pe când — cealaltă — e perversă, făţarnică şi ipocrită...

Cum se profanéză tot ce e mai sublim şi sfânt!...

Numai acela care a simţit şi a durmit sub farmecul dulcilor alintărĭ de mamă, va înţelege şi va sci, că singurul bine în lumea nóstră plină de zădarnicii, e numai mama!

Cât mĕ farmecă cuvêntul mamă!

...Şi cine ar puté óre sĕ-ţĭ înlocuéscă iubirea ta?

Nimenĭ!

O, da, în tot-déuna am avut nevoie de sînul unei mame!

...Şi mĕ gândesc la nefericiţiĭ bastarḑi... In tot-déuna am plâns pentru ei!..

Am sorbit suspinul tuturor, durerea lor a fost a mea!

Si de câte-orĭ n'am plâns cu ei dimpreună!... Căcĭ ei sĕrmaniĭ copiĭ ai nefericirei, n'au cunoscut, n'au simţit farmecul mângâerei unei mame, n'au adormit în cântecul sĕu de alintare!

Cât sunt de nefericiţĭ!...

... De aceea voi, toţĭ carĭ aveţĭ în lumea asta o mamă, voi, sunteţĭ cei mai fericiţĭ, căcĭ ce-i mai bine şi mai sfânt în lume de cât atuncĭ, când ea vĕ chiamă iubitóre cu graiŭ blajin sĕ vĕ alinte la sînu-i dulce ca într'un magic raiŭ! Când vĕ légănă în sărutărĭ şi atâtea dulcĭ nimicurĭ le auḑiţĭ din gura ei, basme lungĭ cu zîne şi cu smei...

Eu, copil strĕin, nemângâiat aicĭ în

numai candidat de advocat și dóră voesce sě se facă și advocat, din care causă are lipsă și la viitórele alegerĭ de mandat. De aicĭ vine, că vrea sě-șĭ câștige merite prin a face popular pe Tisza la Românĭ.

Publicând aceste rêndurĭ, notăm, că „Tribuna“ din Arad în numěrul sěu de Joi află de bine a se cam îndoi ea înșășĭ de ceea-ce îi s'a comunicat din Budapesta până la punctul, care privesce adecă pretinsul consimțěmênt, ce ar fi gata a și-l da guvernul, ca sě se țină o conferență română, însě „activistă.“

SCIRILE DILEI.

— 3 (16) Decemvrie.

Un protest al ministrului român Lahovary. Din Constantinopol se telegrafiézà, că ministrul român de acolo Lahovary a protestat erĭ la Inalta Pórtă pentru omorul sěvêrșit asupra notabilului macedo-român Dimitrie *Lijuca* din partea unei bande grecescĭ. Omorul a fost sěvêrșit în dina de 6 Decemvrie în apropierea comunei Sarovicĭ.

O reclamație a ambasadorilor la Pórtă. Toțĭ ambasadorii s'au asociat recentelor reclamațiunĭ ale ambasadelor austro-ungare și rusă privitóre la mișcarea bandelor și luptelor naționalităților creștine din Macedonia. In rěspunsul lor către Pórtă, ambasadele austro-ungară și rusă persistă în a cere sporirea numěrului ofițerilor strěinĭ din jandarmeria macedoneană.

Sultanul decoréză pe un Român macedonean. Doctorul Pandele *Mașu*, delegatul român macedonean în comisiunea reformelor de pe lângă inspectorul general Hilmi pașa, a fost înaintat la rangul de „Sanie“ de clasa II și decorat cu ordinul „Medjidie“ de clasa III pentru atitudinea sa corectă și pentru serviciile sale credinciósе.

Un protest al patriarchului ecumenic. Din Constantinopol se telegrafiéză, că Patriarchul ecumenic, Ioachim, a presentat la Yldiz Kiosk o notă în care spune, că guvernul turcesc nu are dreptul sě se amestece în cestiunile de administrație interióră ale patriarchatului, de óre-ce se vatěmă ast-fel competința patriarchului.

Transferărĭ la honvedime. Pe diua de 31 Decemvrie au fost transferați din armata c. și r. la honvedime următorii sub-locotenențĭ în reservă: Dr. Oct. Vasu, Dr. I. Mălaiŭ, Iosif Moldovanu, El. Papp, Alex. Nistor, C. Căciulă, Anastase Demianu, I. Domian, Virg. Boeriu, Iustin Miron, Victor Pap, Val. Crișan. Preoții militarĭ în reservă: G. Albu, Florian Bologa, I. Schiopu. Medicul militar în reservă: Dr. Leo Parasca. Accesistii de comptabilitate edilă (Militär Baurechnungsaccessist): Dr. Coriolan Mesesianu, Romulus Popp, I. Moldovan, Pascu Brinda, Aurel Florea și Aurel Chicomban.

Mórtea lui Neményi Ambrus. Deputatul Neményi Ambrus, care timp de 20 de anĭ a representat în camera ungară cercul *Cehului* (Sělagiu) a repausat în Budapesta în etate de 52 anĭ. A fost un jidov deștept, care șĭ-a început cariera sub numele de Neumann ca jurnalist la „Pester Lloyd“.

Aventura amorósă a principelui George. Din Belgrad sě anunță despre o aventură a principelui moștenitor al corónei Serbiei, care a produs o mare emoțiune la curtea respectivă. Sunt acum câteva sěptămânĭ, de când o cunoscută actriță a teatrului național domnișóra G., care juca un rol óre-care în societatea din capitala Serbiei a plecat din Belgrad. Domnișóra, o artistă cu renume, s'a stabilit la Viena. In Belgrad s'a spus, că artista a părăsit scena sub presiunea Curțiĭ din pricină că prințul George se interesa de dênsa maĭ mult decât trebuia după părerea persónelor ce stau aprópe de palat. Acum două sěptěmânĭ, prințul George a plecat din Belgrad fără scirea guvernorului frances. Dispariția lui s'a aflat deabia la Curte atunci când prințul plecase din gară și percursese o bucată bună de drum pe calea ferată ungară. Prințul plecase la Viena pentru a fi aprópe de femeia adorată de el.

Grevă în tipografia statului român. Culegětorii tipografi aplicațĭ în imprimirea statului din Bucurescĭ au declarat greva. O deputațiune a greviștilor s'a presentat erĭ la secretarul general din ministeriul de interne cu un memorand, în care sě plâng, că în ultimii anĭ au fost îngrămădițĭ cu lucrărĭ tot mai multe și că plățile lor în loc sě se urce au fost tot mai mult reduse. Astfel a fost redusă în anul 1901 plata lunară a unui culegětor de la 120 lei la 100 lei și numai mulțumită intervențiunei societății „Guttenberg“, au fost urcate plățile érășĭ la 110 lei. Un alt motiv este detragerea taxei de 5% din plată, deșii culegětorii nu sunt funcționarĭ ai statului, ci ei primesc plățile lor dintr'un fond deosebit. Prin detragerea acésta plata a fost simțitor redusă. Ansă la greva presentă a dat însě dispositiunea subdirectorului înprimerei de a face angajamente pe 10, 15 și 20 dile, astfel încât mulțĭ lucrătorĭ pót fi dispensațĭ de ocupațiunea lor înainte de sěrbătorĭ, rěmânênd astfel, fără ocupațiune, pe strădĭ.

Tergul de Crăciun, despre care am amintit în numěrul de erĭ, că se va aranja la hotelul „Orient“ în favorul sanatoriului pentru tuberculoșĭ, *nu se va ține Sâmbătă*, cum am anunțat erĭ după insciințarea tipărită ce ni-s'a trimis la redacție, ci *Duminecă* în 5/18 Decemvrie.

Scirĭ din România. Principele și Principesa moștenitóre a Româniеi, carĭ au asistat la înmormêntarea prințului *Frideric de Hohenzollern*, se vor reîntórce în țéră Miercurea viitóre.

— Din Galați sě anunță, că marinarul român Anton Morar de pe vaporul „Dobrogea“, care trecea prin golful Biscaia, a fost luat de un val puternic și *cufundat în mare*. Tóte încercările de salvare au rěmas zadarnice.

— De vre-o două dile Capitala României e învăluită în *ceță grosă*. Din causa acésta comunicațiunea trăsurilor și tramvaelor e fórte anevoiósă. S'au întêmplat numěróse accidente.

Tinerimea rutenă din Ungaria contra protestărilor din Praga.

Studenții universitarĭ gr. cat. de origine rutenĭ grupațĭ în societatea „*Vasvári Pál*“ din Budapesta, au ținut de cuviință a aduce un conclus împotriva apelului tinerimei universitare din Praga.

Se scie adecă, că tinerimea de diferite naționalitățĭ din Ungaria, aflătóre la studii în Praga, a protestat de curênd contra proiectului Berzeviczy. Față cu acest protest tinerii rutenĭ au votat următórea resoluțiune:

„Noi, ca descedențĭ ai acelui popor, care timp de o miie de anĭ a luptat împreună cu Maghiarii de rassă pentru libertatea și înflorirea patriei maghiare — respingem cu indignare și grețâ apelul din Praga. In interesul poporului nostru credem de dorit rěspândirea limbei maghiare. Vrem sě rěmânem credincioșĭ tradițiilor străbune și facem și din partea nóstră tot posibilul pentru rěspândirea limbei maghiare. Tot-odată protestăm, ca în numele Rutenilor din Ungaria sě ia cuvêntul orĭ unde nisce elemente streine. Procederea acésta trebue sě o considerăm de intervenție temerară, fiind-că poporul nostru cinstit, ca și inteligența lui patriotică, nicĭ-odată nu va puté fi căpětat ca instrument al unor aspirațiunĭ de naționalitate.“

Din procesul verbal al ședinței ținută la 12 Decemvrie 1904 în Budapesta.

ss) Sárady Emil,
președinte.

Braddcs Gyula,
secretar.

*

Pentru cel ce cunósce atrofiarea desěvîrșită a sentimentului național la clerul și inteligența poporului rutean, declarația de mai sus nu conține nicĭ noutate, nicĭ surprindere.

La alt-ceva nicĭ că se putea aștepta cineva.

Teatru german de diletanțĭ. Societatea teatrală de diletanțĭ a Sașilor din Brașov, a dat alaltăerĭ în scop de binefacere o representațiune, care a fost fórte bine cercetată. Publicul a urmărit cu mare atențiune prestațiunile diletanților cunoscuțĭ în cea mai mare parte de la alte representațiunĭ anterióre. S'au jucat comediile „*Am Klavier*“ de Th. Barrere și I. Lorin, o piesă de mult șic și plină de efect și „*Die Schulreiterin*“ de Emil Pohl, asemenea o piesă distinsă c'o țesătură de intrigă fórte fină. Aceste piese de câte un act, putem dice au succes atât ca ansamblu, cât și în rolurile speciale. Fără a mai indica cuprinsul, observăm, că d-na *Guste Czell*, care făcù pe tiněra věduvă parisiană în prima comedie, s'a distins prin aparițiune simpatică și joc elegant, neuitând de gingașele cântece pe carĭ le-a esecutat cu mult sentiment. D-ra *Emmi Stenner* a fost superbă, plină de temperament și fórte șic ca cameristă. Rolul al doilea mai de căpetenie l'a esecutat d-l *Guido Wächter*, ca tiněr compositor, cu cunoscuta sa vioiciune și abilitate.

In comedia a doua s'au distins în primul rênd d-l Hermann *Czell*, al căruia talent dramatic e deja mult apreciat de societate și pe care l'a secundat brav partenerul sěu G. Wächter. D-na A. *Bulhardt*, ca baronesă, și-a înțeles rolul delicat perfect de bine și l'a jucat c'un deosebit succes. Nu putem sě uităm pe d-l Iuliu *Teutsch*, care ca lacheu a sciut sě escite umorul publicului.

Décă mai adaogem reușita decorațiune a scenei aranjată de pictorul Bulhardt, putem dice că serata a fost splendidă.

Mâne, Sâmbătă séra, societatea diletanților va da pentru a doua óră acéstă representație.

Casurĭ de nebunie în armata ruséscă.

In ultimele sěptěmânĭ s'a vorbit mult despre casurile de nebunie în armata lui Kuropatkin. Rěul a luat în timpul luptelor în jur de Liaoyang și Mukden așa dimensiunĭ încât guvernul a credut de cuviință sě ia měsurĭ energice. Ofițerul Germinier, medicul statului-major de marină, care cunósce Asia Orientală, se esprimă în acéstă privință ast-fel:

„Ucasurile Țarului, spune d-rul Germinier, au trimis rênd pe rênd trupele disponibile din guberniile Wilna, Kiew și alte părțĭ spre Asia-Orientală. Intre aceștia se află peste 100.000 de țěranĭ, carĭ au fost trimișĭ din colibele lor pe câmpul de luptă, departe 11,000 kilometri de regiunea lor. Sunt țěranĭ sěracĭ, cei mai mulțĭ însurațĭ și părințĭ de familie, carĭ nu sciu scrie nicĭ ceti și carĭ n'au audit măcar de numele de Japonesĭ. Cât de mare trebue sě fie uimirea lor, când zăresc pe Japonesĭ, cu colórea pielei galbenă și cu ochii tăiațĭ în formă de migdală! Când după o călětorie de trei sěptěmânĭ, ostenițĭ, buimăcițĭ sunt băgațĭ în luptă, nu trebue ei sě vadă dracĭ în acei piticĭ galbenĭ?

Pericolul și mórtea li-se presintă în aceste lupte moderne sub forme nouě, înspăimântătóre. Aci e o luptă de artilerie ca la Vafanku, la care sunt ucișĭ 104 cai din 107; dincolo o salvă de arme nevědute, care răresce rêndurile celor ce merg la luptă; tunurĭ invisibile, care aruncă proiectile grele de 60 livre la o distanță de 10 kilometri; două-decĭ de mine care explodéză de-odată; tóte acestea deștéptă în mințile naive și nepricepute ale acestor țěranĭ impresiunea unei puternice catastrofe naturale, una din acele scene din evanghelie despre carĭ le-au vorbit popii acasă. Buimăcițĭ moralicesce și zăpăcițĭ de rachiu, bieții ómenĭ sunt victime preparate înadins pentru tot felul de halucinațiunĭ și pentru explosii de nebunie.

Medicul Linievicĭ, din regimentul 1 de infanterie siberiană, povestesce următórea scenă de la lupta din Liaoyang:

Soldații căpitanului Sipiagin erau întinșĭ ca lanț de tiraliorĭ în dosul unui retranșament.

Trei șrapnele explodară pe neașteptate lângă ei și-i acoperiră cu pămêntul scormonit, pe când în flancul lor se audi o salvă de arme japonese.

Sipiagin comandă „foc!“ Trei-decĭ soldațĭ, între carĭ căduseră șrapnelele, rămaseră nemișcațĭ.

„Trageți băețĭ“, ordonă Sipiagin. Ómenii nu se mișcară. „Tragețĭ odată, séu vě e frică?“, strigă căpitanul. Nicĭ un rěspuns. D'abia după cincĭ minute cei 30 de soldațĭ îșĭ reveniră în fire și esecutară comanda.

Casurĭ de asemenea natură se întêmplă fórte des. Așa s'a vědut în ultimele lupte de lângă Mukden, cum majorul Suvorin ridică sabia în aer spre a da un ordin și de-odată a rěmas mut ca împetrit pe cal, incapabil de a pronunța un cuvênt.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 16 Decemvrie. Ministrul președinte *Tisza* a declarat în conferența partidului liberal, că décă oposiția va împiedeca necontenit constituirea camerei, *va apela în timpul cel mai scurt la alegětorĭ*. Conferența a luat spre sciință acéstă declarațiune cu unanimitate.

Tokio, 15 Decemvrie. Comandantul artileriei de la Port-Arthur anunță, că bombardarea de la 13 l. c. s'a îndreptat mai ales contra depositului de torpile de pe peninsula Tigrului, precum și asupra vaselor și bărcilor din apropiere, carĭ au fost nimicite. Bombardarea vasului „Sebastopol“ a fost suspendată. *Togo* anunță, că flotila de torpilóre japonese a atacat de două orĭ în nóptea de 13 l. c. Resultatul nu e cunoscut Rușii pușcă mereu asupra torpilórelor. O canonieră a fost făcută incapabilă de a mai lupta.

Londra, 15 Decemvrie. „Daily Telegraph“ primesce din Shangai scirea, că la 13 l. c. Japonesii au reînceput asediarea Port-Arthurului.

Budapesta, 16 Decemvrie. Camera se amână până la 4 Ianuarie, când dieta va fi disolvată.

Bibliografie.

A apărut:

I. C. *Fanțu*: **Curs complet de corespondență comercială** cu esplicarea terminilor comercialĭ. Ediția a doua prelucrată ci augmentată I-XI+322 pagine. Acéstă carte e scrisă pentru comercianțiĭ nostri, pentru funcționarii de băncĭ și pentru conducătorii băncilor. Conține esplicărĭ asupra comerciului de mărfurĭ și de bancă, asupra polițelor, mijlocirile de plățĭ și conturile curente. La sfêrșit are un vocabular cu peste 500 de terminĭ comercialĭ, esplicațĭ la înțelesul tuturora. Carte folositóre pentru toțĭ, carĭ au afacerĭ comerciale și daraverĭ cu băncile. *Se póte procura* cu prețul de cor 3 50 dela tipografiia *A. Mureșianu* și dela *librăria Ciurcu* din Brașov.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil **Traian H. Pop.**

---

depărtărĭ pe țěrmul negrei mărĭ, strěin printre strěinĭ ce pribegesc din loc în loc zadarnic o mai chem plângêndu-mĭ viéța fără de noroc, durerea mea și plânsul o îngână valurile și vênturile ce o duce în depărtărĭ, în alte lumĭ, în alte zărĭ, până ce se pierde în nemărginire...

Copiĭ și voi toțĭ carĭ avețĭ o mamă s'o iubițĭ, s'o adorațĭ ca și pe Dumnedeu și când ea vě rechiamă la sînu-i sě v'alinte, sărutându-o atuncĭ mereu, sě vě gândițĭ măcar o clipă, cât sufer eu!

*

...Și când dilele întregĭ rětăcesc prin cimitire, așa 'n nescire — mě gândesc, că póte nu e mult până în clipa de amorțire, desmărginire, când sufletu-mĭ va lăsa aci lutul, când m'oi deslega de tóte cele pămêntescĭ, atuncĭa când nimic nu mai mě va lega de acest pămênt cu al lui popor nefericit — mě voiŭ ridica acolo, sus la tine în lumĭ siderale voiŭ pětrunde misterul tainicului necunoscut și căutându-te pe tine, etern scumpă și neuitată mamă, mě voiŭ pierde în haosul nepătruns al Nemărginirei.

(„Cr.“) *N. Varone.*

Dela „Tipografia A. Mureşianu“ din Braşov, se pot procura următórele cărţĭ:

(La cărţile aicĭ înşirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arĕtat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

Versurĭ de dor, adunate din poeţii românĭ de *A.* Preţul 50 banĭ (+ 5 b. porto.)

Doi prinşĭ în cursă, comediă într'un act de A. Kellner localisată de I. Em. *Bobancu.* Preţul 24 banĭ (+ 3 b. porto).

Ţiganii, schiţă istorică, de *I. P. Reteganul.* Preţul 1 cor. (+10 banĭ porto.

Cartea ilustrată pentru copii şi copile de George *Simu.* Acéstă broşură conţine poesii istorióre şi morale spre escitarea gustului de cetit la copii. Preţul 50 banĭ (+ 56 b. porto.)

Escursiunĭ pe munţii Ţerei Bârsei şi ai Făgăraşului din punctul „La om“ de pe „Bucecĭ“ până dincolo de „Negoiul“. Descoperirĭ, întregite cu schiţe istorice despre Castelele şi ţéra Făgaraşului de I. Turcu, protonotar pensionat al comitetului Făgăraş. Preţul 2 lei plus 10 b. porto.

Dr. Iosif Frapporti prelucrată de Ioan Papiu. Preţul 60 banĭ plus 10 banĭ porto.

Dinu Milian roman. Nenuica sfânt, de Const. Mille. Preţul 2 cor. plus 10 banĭ porto.

Feciorul Popei. Facerea Joiţei. O dragoste a veacului. Rochia Catiţei. Amedeo Madini. Din viaţa tristă După natură. Bacalaureatul, de Const. Mille. Preţul 2 cor. plus 10 b. porto.

Prosă şi versurĭ, fabule de Gr. M. Alexandrescu preţul 30 b. plus 5 b. porto)

— A apărut tomul I. din *„Novele“* de Vasilie Ranta *Buticescu.* Broşura are 28e paginĭ şi conţine istoriόre frumóse scris, într'un limbagiu plăcut. Preţul ei e 1 cor. 60 banĭ plus 20 banĭ porto.

„Pe pragul mormêntului,“ de preotul *G. Simu,* conţine versurĭ funebrale pentru popor şi pentru inteligenţĭ. Pr. 50 banĭ (+ 6 b. porto).

Proba de foc, comedie într'un act după A. Cotzebue, localisată de Irina Sonea n. Bogdan 30 b. plus 10 b. porto.

Istoria luĭ Stan Păţitul. Partea a II-a. **Femeia** în versurĭ pentru popor de I. Tom. Totan învĕţător, preţ. 20 b. plus 3 b. prt.

Poesii, de Bolintineanu. Bătăliile Românilor, II. Preţul 1 cor. (plus 10 b. porto.)

Juvenilia, prosă şi versurĭ, de Sextil Puscariu. Preţul cor. 1.60, pl. 20 b. porto.

Opiniunea publică, conferenţa ţinută a Atheneul român de C. Dissescu la 27 Februarie 1885, preţul 50 b. plus porto 5 banĭ.

Imbunătăţirea stărei sătenilor de Gr. G. Pencescu, preţul 50 b. + 5 b. porto.

Nu mĕ uita! Colecţiune de versurĭ pentru ocasiunĭ funebralĭ. Aranjată prin N. F. *Negruţiu.* Ediţ. IV. Preţul 50 banĭ. (+ 5 b. p.)

Pribeag, ediţia 1-ă de Ioan Iosif Sceopul Preţ. cor. 1. 50 b. pl. 10 b. porto.

Poesii de Al. A. Macedonski. Preţ. 3 cor. pl. 20 b. porto.

Scriitorĭ, cetitorĭ şi criticĭ de N. Rădulescu-Niger 50 b. plus 5 b. porto.

Lira Sionului séu cântarea sĕrbătorilor de Aron Boca Velchereanu 50 b. plus 10 b. porto.

Bocete adecă **Cântărĭ la morţĭ**, adunate de *I. Pop-Reteganul.* Preţul 80 banĭ. (+ 10 b. p.)

Cu vêrful penei, scrieri satirico-humoristice de Antoniu Pop 1 Cor. plus 10 b. porto.

Poesii de Vasile Ranta Buticescu. Ediţiunea „Amicului Familiei“. Preţul 1 cor. 20 b. plus 10 b. porto.

Umbre şi luminĭ poesii de Em. *Părăeanu,* cor. 2·50 (porto 20 b.)

Asupra situaţiunei, articoli şi foişόre de Iónŭ A. Lăpedat. Preţ. 40 b. pl. 10 b. porto)

Istoria legii noue scrisă de Dr. Victor Szmigelski. Tomul II: Isus ca preot. Cu aprobarea Prea-veneratului Ordinariat metropolitan gr. cat. de Alba-Iulia şi Făgăraş. Pretul 3 cor. 40 b. plus 20 b. porto.

Influinţa francesă în România de Al. Xenopol profesor la universitatea din Iaşĭ Cu 50 b. + 5 b. porto.

„O rosă veştejită“ cu text nemţesc după Heine şi românesc de Matilda Cugler-Poni pentru voce şi pian. Preţul 1 corónă, plus 5 banĭ porto.

„O séră la stînă“ idilă pentru piano. Preţul 1 corónă plus 5 banĭ porto.

„Balada“ pentru violină cu acompaniare de pian, Preţul 1 cor. 25 fil. plus 5 banĭ porto.

Scrierĭ scolare.

Recompensele şi pedepsele în şcóla poporală, studiu pedagogic de *d. Dariu,* cu un adaus, 64 pag. format mare. preţul 60 banĭ, sĕ póte procura dela Tipografia A. Mureşianu, precum şi dela autor şi din librariĭ.

Cântul în şcóla poporală de *Iuliu Pop,* învĕţător în Năsĕud. Teoriă, praxă şi cântărĭ. Este o scriere întocmită pentru cei ce propun cântările. Preţul 60 b. (cu posta 66 b.)

Manual catechetic pentru primii anĭ şcolasticĭ, ca îndreptar pentru catecheţĭ, învĕţătorĭ şi părinţĭ, prelucrat de *Basiliu Raţiu,* profesor la seminariul din Blaşiu. Preţul 80 b. (cu posta 90 b.)

Gramatica limbei române, pentru şcólele inferióre, prelucrată după sistemul fonetismului modern, de *Ioan Papiu.* Partea I. Etimologia. *Ediţiunea II.* Preţul 50 banĭ.

Indreptar teoretic şi practic pentru învĕţământul intuitiv în folosul elevilor pregarandialĭ, a învĕţătorilor şi a altor ómen, pe şcólă de V. Gr. *Borgovan* prof. de pedadogie. Ediţiunea III. Preţul 2 cor. 40 banĭ (+ 10 b. p.)

Oral general pentru şcóla română cu 6 clase şi cu un singur învĕţător de Georgiu Magyar. Preţul 80 b. (+ 10 b. p.

Scriptologia, séu modul de a învĕţa cetitul scriind. Indreptariu pentru învĕţătorĭ la tractarea Abecedarului de Basiliu *Petri* prof. preparandial pens. Preţul cor. 2. (+ 10 b. p.)

Antropomorfisme şi Antiantropomorfisme in limba română de *Nicolae Sulică.* In limba nóstră scrierile de felul acesta sunt rare şi scrierea acésta a d-lui profesor la gimnasiul român din loc Nic. Sulică se distinge nu numai prin conţinutul sĕu bogat şi sistematic, prelucrat după stricta metodă scienţifică, ci şi prin limbagiul sĕu scris la înţelesul tuturor. Autorul e cunoscut şi din scrierile sale folklorice filologice de până acum. Preţul 80 banĭ (+ 5 banĭ porto.)

Preţurile cerealelor din piaţa Braşov.

Din 16 Decemvrie 1904.

Mĕsura séu greutatea	Calitatea.	Valuta în Kor.	fil.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos	16	70
„	Grâu mijlociu . . .	16	50
„	Grâu mai slab . . .	16	—
„	Grâu amestecat . .	12	30
„	Sĕcară frumósă. . .	10	70
„	Sĕcară mijlociă. . .	10	40
„	Orz frumos	8	80
„	Orz mijlociu. . . .	8	60
„	Ovĕs frumos. . . .	6	60
„	Ovĕs mijlociu . . .	6	—
„	Cucuruz	12	—
„	Mălaiu (meiŭ) . . .	10	—
„	Mazăre.	15	—
„	Linte	26	—
„	Fasole	19	60
„	Sĕmênţă de in . . .	21	60
„	Sĕmênţă de cânepă .	9	—
„	Cartofĭ.	1	60
„	Măzăriche.	—	—
1 kilă	Carne de vită . . .	—	96
„	Carne de porc . . .	1	20
„	Carne de berbece. .	—	72
100 kil.	Sĕu de vită próspĕt .	42	—
„	Sĕu de vită topit . .	60	—

Cursul la bursa din Viena.

Din 15 Decemvrie n. 1904.

Renta ung. de aur 4%	118.70
Renta de corone ung. 4% . . .	98.10
Impr. căil. fer. ung. în aur 3½% .	88.80
Impr. căil. fer. ung. în argint 4% .	97.85
Bonurĭ rurale croate-slavone . . .	98.50
Impr. ung. cu premii	209.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin .	162.50
Renta de hârtie austr.	100.05
Renta de argint austr.	100.—
Renta de aur austr.	119.60
Renta de corόne austr. 4% . . .	100.35
Bonurĭ rurale ungare 3½ % . . .	91.20
Losurĭ din 1860.	156 50
Acţii de-ale Băncei austro-ungară .	16.27
Acţii de-ale Băncei ung. de credit .	805.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	674.75
Napoleondorĭ	19.06
Mărcĭ imperiale germane. . . .	117 55
London vista	239.35
Paris vista	95.20
Note italiene	95.20

Cursul pieţei Braşov.

Din 14 Decemvrie n. 1904.

	Cump.	Vênd.
Bancnote rom.	18.64	18.70
Argint român.	18.40	18.64
Napoleond'orĭ.	19.04	19.10
Galbenĭ	11.20	11.30
Ruble Rusescĭ	2.53	2.54
Mărcĭ germane	117.20	117.40
Lire turcescĭ	21.50	21.60
Scris. fonc. Albina 5%	101.—	102.—

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“

se pot face orĭ şi când pe timp mai indelungat séu lunare.